

Megjelen hetenkint kétszer szerda és szombat este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Sátoralja-Ujhely, főtér 9. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Apró hirdetéseknek minden garmond szó 4 fill., vastagabb betűkkel 8 fill.

Nyilttérben minden garmond sor 80 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

Íj. Meczner Gyula főszerkesztő.

Dr. Ferényi József főmunkatárs.

Előfizetési ára:

Egész évre 10 korona félévre 5 kor negyedévre 2.50 kor.

— Egyes szám ára 10 fillér. —

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden szó után 2 fill. Petit betűnél nagyobb, avagy díszbetűkkel, vagy kerettel ellátott hirdetések termérték szerint egy négyszög centim. után 6 fill. — Állandó hirdetéseknek ár kedvezmény.

A hernyó és Sátoraljajhely.

— máj. 29.

Hallom, hogy az előjáróság most próbálja zaklatni a polgárokat a hernyófészkek irtására vonatkozó, évenként — more patrio plakatirozással — között rendelet be nem tartása miatt. És után köpönyeg, mintha egy város leégése után kutatnák a kapitányvizet és a létrát! Nagyon természetes, hogy a hernyóirtást a plakátra bizzuk, de amikor aztán a féreg lepusztít minden lombot s tönkre teszi nemcsak az ez évi — bőségesnek ígérkezett — de a jövő évi gyümölcstermést is, mindezek hegyibe még a fák fejlődésének is igen nagy ártalmára van, hogy a csapás magába ne járjon s hogy a városi hatóság tenni látszassék, akkor még tessék meg is bírságot a kárvalottakat. Hiszen van pénz bőven s arra való a városi végrehajtó, hogy behajtsa a bírságot.

Méltóztassék abba hagyni a zaklatást. Kár az összeírók czizmatalpáért. Hanem tessék — ha már a „rönd akinek lönnyí muszaj“, ugy kívánja, minden kerttulajdonost — kivéve egyeseket, akiknek néhány fájuk izolálva van, statarialiter megbüntetni, fizetni ugy sem fog senki, legalább akinek egy garas ára esze vagyon és nem rest a bölcs végzést megfelebbezni, — semmi esetre sem.

Mert hát ezidén lehetetlen volt eredményesen védekezni. Én negyven ember munkáját fordítottam a védekezésre. Leszedtettem minden látható hernyófészket. Pusztítottam minden elképzelhető módon a kikelt hernyókat s annyira sem tudtam menni, hogy az ablakom alatt lévő néhány — remekül elvirított s gyümölcsessel megrakott — angol aranyparmén almafáimat megmenthessem a teljes lerágástól. Soha életemben nem láttam a zolice megyén hernyót. Ez idén a galyáig rágták. Kajszin barackfát sem láttam soha hernyóval ellepve s teljesen lelegetve csak az idén. De többet mondok. Még a fiatal diófáimat is ellepték ama fertelmes férgek s ittott a gyenge leveleken rágás is észlelhető.

Hanem okulást, azt merithet a város, ha akar, ebből az Isten csapásából. Ugy a városi gondviselés, mint a polgárság. Az előbbi azt: hogy a hernyófészket

plakáttal pusztítani nem lehet. Hogy az irtásra vonatkozó rendelet végrehajtása volna a városi hatóság kötelessége, nem pedig a polgárok zaklatása a baj után, amelynek részben maga az előjáróság az okozója. Az érdekelt polgárság pedig azt; hogy lelkiismeretesebben teljesítse a fészkek irtást, helyesebben — tisztelet a kivételeknek — hogy egyáltalában teljesítse és a lehetőségig akadályozza meg a hasznos madarak botrányos pusztítását, aminőhöz fogható talán sehol másutt elő nem fordul, ahol polgárosult emberek laknak, Olaszországot kivéve.

Az ideai hernyó özönyt különben több ok közreműködése okozta. Nagyrészt olyanok, aminők ember alig ellensúlyozhat. Az évek óta tartó szárazság nagyon kedvezett a pillék petezésének. Míg a féreg akkumulálódott, a gyéritést a gazdák a megelőző években vagy épen nem, vagy nagyon lanyhán teljesítették. Természetesen ezidén már minden emberi munka hiába való volt. Ha csak a gyapjas (a galyak végén lévő, pókhálószzerű) fészkekkel lett volna dolgunk, azokkal még megbirkóztunk volna. De a gyűrűs hernyó fészket képtelenség leszedni. A galytövekbe apró csomókban elhelyezett petéket sem lehet. A két előbb említett fészkeket a cinkék pusztítják remekül, az utóbb említettet a fakuszó és a harkály. De a gyűrűs hernyó fészke már nem nyujt táplálékot semminő állatnak, azért ezt a hernyófajt csak kikelt korában lehet pusztítani s ha a kikelt hernyó nem túl sok, teljes eredményel. Am az idén a kikelt gyűrűs hernyók tömegé már akkora volt, hogy — kivéve elzárt helyeken s csekélyebb számú fán — minden, még a legenergikusabb irtás is hiábavalónak bizonyult. Ha kádszámra állott volna rendelkezésre a káli szappanoldat és két hidrofor estétől reggelig működésbe lett volna is, olyan helyen, ahol a fák ágai összeérnek s a gyümölcsösök egymás mellett vannak, már mit sem ért volna a védekezés. Természetesen olyan védekezéstről beszélek, aminőről értelmes ember beszélhet. Aminő t. i. arányban áll a védekezés nyujtott előnyével és aminő az adott viszonyok közt lehető.

A hernyó irtásra vonatkozó rendelet végrehajtása komolyan

veendő volna. Aki tavasszal, mondjuk április 15-éig fát meg nem tisztítatja, annak a terhére — koszt wasz koszt — rendőrileg ellenőrzött munkásokkal kellene fát megtisztítatni s aztán a hegyibe meg is bírságot. Az ilyen eljárás célhoz vezető volna. Látna a hanyag gazda, hogy hernyót irtani muszaj és vagy teljesítene, vagy kivágná fát, a mivel — az ilyen ember — csak a köznek használna, mert nem tartana hernyófészket a szomszédai kárára. Ha pedig beérjük a bírságot, az legyen akkora, hogy a hernyófészkek szedés költségét legalább háromszorosan mulja felől. S ezt a bírságot aztán tessék könyörtelenül behajtani, de még akkor mindjárt; mert a plakát csak a komédiát hirdetni való, meg az ebzárlatot. De hernyó soha egy sem pusztult még el plakát által.

Hanem volna még szavam a kerttulajdonosokhoz. Kérve kérem őket: hogy, habár az idén meg jövő esztendőre vége is a gyümölcsnek, a hernyó irtást abba ne hagyják. Most könnyű őket tömegesen pusztítani akár a fa derekán való összetiprás, akár égetés, akár petroleummal vagy káli szappanoldattal való locsolás által. Sőt a házak falára, a palánkokra, léckerítésekre begubózás végett felkuszott hernyókat is seprével s más alkalmas eszközzel pusztítani szükséges. Ez a jövő érdekében van. Aki most egy hernyót elpusztít, százakra menőt pusztít el, amely a jövő esztendőre biztosan kikelne. Jaj a mi gyümölcsfáinknak, ha az a milliárdszor milliárd hernyó, ami a környék fán hemzseg, akadálytalanul vedlik át pillévé.

És itt volna az ideje a madároltalomnak is. Az elmúlt tél irtóztató pusztítást vitt végbe itt telelő madár állományunkban. Alig hallani madárszót. Pinty, tengelic, kenderike, légykapó, fekete stiglinc, csalántyuk, sármány, rigó alig látható és hallható a Magoshegy bokros ligeteiben, ahol más évben — ha nem is bőven — de mégis csak életjelt adtak magukról. A cinke pedig, ez a fáradhatatlan buzgó irtó, amely szaporaságánál fogva dacolt a csapdával, flóberttel, gummi puskával, csaknem eltűnt kertjeinkből. Pedig a természet háztartásában megbillent egyensúlyt csak az üldözött apróságok lennének hivatva helyreállítani.

Arra az emberi erő elégtelen, a mint a példa is mutatja.

Alakítsunk madár védegyeletet, melynek legyen tagja minden jóérzésű értelmes polgár, aki évenként husz krajcárt fizet tagsági díjképen a nemes és okosság célra. Ezekből a piei fillérekből fog telni telelőre, néhány étetőre, évenként ötven-hatvan fészkelő ládára s néhány korona a gondozó hegyőrök jutalmazására. — Azonkívül minden értelmes ember tegye meg a kötelességét saját hatáskörében, hogy a fészkeszedés, aprómadarak összefogdosása, a flóbertezés és más nyomoru sport meggátoltassék. És pár év mulva látni fogjuk, hogy kiveszöfelben levő madáralományunk megszapordik, a csalit benépesedik a kedves vidor énekesekkel és tapasztalni fogjuk, hogy a féregkel megbirkóztatunk. Álljon az élére a mozgalomnak a polgármester. En azt hiszem, nem fog süket fülekre találni.

Dr. Kossuth János.

Humanizmus.

A rabsegélyző egyesület gyűlése.

— máj. 28.

Az embernek veleszületett erkölcsi tulajdonságai között egyike a legszebbeknek a részvétérzet. A szerencsétlen, elhagyott, üldözött ember társ védelme elválaszthatlan a lélek nemes cselekvési vágyától.

Ez a részvétérzet a magyar nemzetnél különösen ki van fejlődve. — Érdekes szimptomái tapasztalhatók ennek a mindennapi életben. Például egy, — az akasztófára alaposan megérett gazembernek a sorsa iránt oly nagy az érdeklődés, a részvét annyira általános, hogy a bíróságot az „áldozat“ ellenségének tartja a közönség. A legnagyobb lókötő bitangot bekísérő esendőre sanda szemmel néz a magyar, az „áldozat“-ot pedig sajnálja.

Ez azonban nem vall egyébre, mint a lelkünkben rendkívül kifejlett humanizmusra s különösen a legerősebb fajszeretetre. A magyar ember sajnálja vérét még ha csakugyan rosz is; nemes lelkének szava egyedül a megbocsátást hangoztatja megtevédt embertársával szemben. Mert azt is jól tudja a mi kiválóan érzékeny lelkű nemzetünk, hogy számtalan esetben a bűnös embert önkaratán kívül álló dolgok vitték a rosz utra. És mivel a magyar az ő lovagias, megalkuvást vagy rimázkodást nem ismerő természeténél fogva az esetlegesen ártatlanul szenvedőnek lelki fájdalmát a legnagyobb mértékben át tudja érezni: éppen azért oly fejlett részvétérzete, mely mindenhol talál mentséget a valóban bűnös számára is. Szive nemességét bizonyítja az a szálló ige: „Több ártatlan szenved a börtönben mint bűnös.“ — Ez bár nem egészen így

Nagy művészestély

csütörtökön, (Urnapiján) május 30-án a vármegyeház nagytermében.

Kezdeté este 8 órakor.

van, de nemzetünk humánus, nemes gondolkodását a legszebb színben tünteti fel.

De míg egyrészt a bünbe esett ember iránt ilyen inponáló nálunk a részvétérzet, másrészt ennek épp az ellenkezőjét, vagyis a megvetést, vagy legalább az antipáthiát tapasztaljuk ott, ahol a részvétérzetnek és a segítségnek *tényleg helye volna*. A büntetés elszívódása után mintegy megtisztult embernek előítélet-szerű bojkottálással a társadalomból való kirekesztése *nem humánus*, sőt nem is *emberi* dolog. Elromlott izlésre vall ez, az erkölcsi distinkciók terén. Mert vagy hazug az egész állam-társadalmi és erkölcsi rendszer, vagy hijával van minden következtetésnek. Mert ha egyházi törvények szerint a lélek minden feketesége elmosódik az igaz bűnbánat és vezeklés által, akkor az alanyi error sem üthet örök bélyeget annak homlokára, akit száz eset közül kilencvenben nem a bünös ösztön, de a kényszerhelyzet, sőt merjük állítani, hogy sokszor a *morális kényszer* térített le arról az utról, mely ellentétben áll az 1878. évi V. törvényekkel.

Legnagyobb bajunk, kiváló pszichológusok régóta foglalkoznak e kérdésekkel. A társadalmi előítéletek leküzdésére a mai papirbecsület-rendszer mellett jobb is ha semmi munkát nem végeznek. De végezzenek legalább azon a téren, melyre *Eisert* István sátoraljaujhelyi kir. ügyész olyan szépen mutatta meg az utat.

Egy ember, akinek hivatali foglalkozása, tehát kenyere a vádaskodás; egy ember akinek hivatalból kötelessége minden gyanuba fogottban született gazembert látni és vádolni: ez az ember a minden más tekintetek felé emelkedő igazság nagy erejétől áthatva eléje áll a mai ferde felfogásnak s azt mondja: Nincs igazad te finyás korszak. Te csak külsőségekre utazol. Nézz be a lelkekbe s akkor ítéld, mielőtt kárhoztatnál.

Eisert István a tettek embere, a pszichologia igazi tanítványa. Nem látszatra ítélt, aki ezer- és ezer bünöst vádolt már, de *igazságérzete* szerint cselekszik, mikor ő óhajttal egzisztenciát teremteni azoknak, kiket balítélet, szerencsétlen véletlen áldozatul dob a kényesebb felfogásnak.

Tiszteletre méltó az ilyen ember és nagy értékű az ő munkája, mert az *embert adja vissza az embernek*. Felhívásából, melyet a lapok előzetesen közöltek, bizonyára ismeri közönségünk azt az eszmét, melynek az ujhelyi kir. ügyész munkássává szegődött.

Annál inkább méltánylandó pedig a kir. ügyész ez irányú működése, mert tudva van, hogy a magyar nép bünözési eseti közül 50 százalékot a veredések tesznek ki, amelyek tehát nem erkölcsi abnormalitásnak, de a magyar véralkatnak, az önértetnek, büszkeségnek a folyományai. Sőt ha figyelembe vesszük még, hogy a büntetés célja nálunk sohasem a *megtorlás* de a *javítás* volt: akkor meg be kell látnunk, hogy e célt csakis olyan eszközökkel szolgálhatja a társadalom maga a leghathatósabban, — amilyet a Rabsegélyező Egyesület alkotói maguk elé tűztek.

A vármegyeház nagytermében folyó hó 26-án megtartott tanácskozás után örömmel konstatáljuk, hogy a magyar nemzet elől is szóba hozott egyik legszebb erkölcsi tulajdonsága: a részvétérzet nemcsak hogy nem csökkent, de mind nemesebb formában nyilvánlik meg, csak olyan emberek legyenek akik éberben tartják, mint Eisert István.

A humanizmus ez újabb áldásos intézményéről, a rabsegélyező egyesület céljai s működéséről a tagok kel-

lően tájékozva lesznek a részükre megküldendő alapszabályok után. — Kérünk mindenkit, járuljon hozzá e nemes célu intézmény megerősítéséhez, jelentse be tagul való belépését az ujhelyi kir. ügyészségnél. — Ott és úgy kell jól tenni, ahol és ahogyan azzal a köznek leginkább használhatunk.

A folyó hó 26-án megtartott alakuló gyűléstől tudósítunk a következő részletezéssel számol be:

A folyó hó 26-án d. u. 3 órakor kezdetét vett gyűlést *Eisert* István kir. ügyész nyitotta meg, a szép számmal jelenlevő előkelőségek és érdeklődők üdvözlésével. Ott láttuk *Meczner* Gyula főispánt s a sátoraljaujhelyi kir. törvényszék bírói karát teljes számmal s dr. *Reichard* Soma és dr. *Székely* Albert helybeli ügyvédek. Ugy látszik az ügyvédi kar többi tagjai igen el voltak foglalva, valamint azok az ujhelyi szőlőbirtokosok is, kik igen sokat köszönhetnek a rabmunkának, mely parlagjait kincsébányává tette s amelyért szóval lelkesülni is tudnak, de tényekkel már kevésbé. Pedig legelső sorban ő tölük vártuk volna a nemes intézmény felkarolását. *Eisert* kir. ügyész szép szavakkal ismerteti az egyesület célját, kifejtve, hogy itt nem annyira pénzübeli, mint erkölcsi támogatásról van szó, hogy a megtevédt, de a javulás útjára tért embereknek embertársai lehetővé tegyék a becsület utain való továbbhaladást. Bejelenti, hogy az igazságügyminiszterium rabsegélyező egyesületek törvényszéki területenkinti szervezésére felhívta az ügyészségeket s hogy ez a szervezkedés Sátoraljaujhelyben annál eredményesebb munkával is járhat, mert az itt előbb már létezett, de 1892-ben feloszlott hasonlírtó egyesület vagyonából még 381 kor. 30 fillért ma is kezel a miniszterium, melyet az ujonnan alakuló egyesületnek rendelkezésére fog bocsátani. Ezek a vidéki egyletek mintegy alkotó részei az orsz. rabsegélyező egyesületnek, mely hazánkban 3345 rendes tagot számlál és vagyona 402.853 korona 86 fillért tesz. Az 1905. évben 35.753 korona 5 fillér segélyt osztott ki s számos a társadalomra máskülönbven elveszett embert mentett meg a becsületes életnek. Sátoraljaujhelyben az egyesület eddig 15 alapító s 228 rendes tagot számlál, kik közül 147 helybeli és 81 vidéki lakos. Kéri a közgyűlést, mondja ki az egyesület törvényszerű megalakulását s e gyűlés vezetésére a tisztviselői kar megválasztásáig korelnököt válasszon.

A közgyűlés *Keresztessy* Lajos kir. törvényszéki bírót választotta meg, ki elnöki székét elfoglalva felkérte *Sárospatak* József kir. alügyészt, *Eisert*nek e téren kiválóan buzgó munkatársát, hogy az alapszabály tervezetét adja elő. *Sárospatak* József felolvassa az alapszabályokat, melyeket a gyűlés változtatlanul s helyesséssel elfogadott.

Korelnök ezután a tisztikar megválasztását tüzte napirendre, melynek eredményeként megválasztottak: Az egyesület védnökéül: gróf *Mailáth* József. Tiszteletbeli elnökök: *Meczner* Gyula és *Dókus* Gyula, *Fornszek* Béla és *Matolai* Etele. — Kormánybiztos hivatalból: *Paksy* József kir. főügyész. Az igazgató választmány elnöke: *Eisert* István sátoraljaujhelyi kir. ügyész, al-elnökei: *Keresztessy* Lajos, dr. *Fried* Lajos és dr. *Buza* Barna. Pénztáros *Kincsesy* Péter, titkárok: Dr. *Piskóthy* Ferenc és dr. *Csizy* Béla.

A választmány 30 taggal alakított meg, közöttük 20 helybeli s 10 vidéki tag. A vidéki kir. járásbírói hivatalból tagjai a választmánynak

kivéve *Körösy* István szerencsi kir. járásbíró, ki a választmányban részt venni nem kívánt. Helyette dr. *Rombauer* Edgár ottani kir. albiró választott meg. A választmány választott tagjainak névsora a következő: Vidékiek: *Haraszthy* Miklós, dr. *Moskovics* Ervin, *Bajusz* Andor, dr. *Novák* József, *Székely* Károly, *Pólyai* Géza, *Vitányi* Bertalan, *Weinberger* József, dr. *Csóke* József, *Gortvay* Aladár. Ujhelyiek: *Thuránszky* László, *Dókus* László, *Kun* Frigyes, *Reichard* Salamon dr., *Rosenthal* Sándor dr., *Szepesi* Arnold dr., *Kossuth* János dr., *Pekáry* Gyula, *Kovaliczky* Elek dr., *Mauks* Endre, *Katinszky* Géza, *Miklóssy* István, *Weisz* Kálmán, *Olechváry* Dezső, *Ferenczy* Sándor, *Zinner* Adolf, *Szirmay* István dr., *Hönsch* Dezső, *Vass* József, *Ehlert* Gyula.

A gyűlést *Eisert* István szép záró beszéde rekesztette be. Vajha mentől nagyobb lelkesedéssel karolná fel nemes szívű közönségünk e humanizmus intézményt, hiszen *Székényi* István szerint „oly kevés a magyar, hogy nálunk még az apagyilkosnak is meg kell kegyelmeznünk!”

VÁRMEGYE ÉS VÁROS

(A városi árvaszéki ülnöki állás betöltésére kiírt pályázat a jövő hónap 10-én fog lejárni. A pályázók névsorát, mivel a pályázatok még nem adtak be — csak egyesek vagy a pályázni kívánók elejtett nyilatkozatai után — lehet megállapítani, a biztos névsort azonban addig, míg a pályázati határidő le nem telt: teljes egészében s pontosan közreadni nem lehet. Lapunk mult számában közöltük azok neveit, akiket a városi árvaszéki ülnöki állás betöltésénél kombinációba vettek, vagy akik olyan nyilatkozatokat tettek, melyekből következtetni lehet, hogy pályázni fognak. A felsorolt nevek között volt *Isépy* István ügyvéd is, ki most arról értesíti lapunkat, hogy a városi árvaszéki ülnöki állásra nem pályázik.

HIREK.

Kassai színészek cabaretje.

— máj. 28.

A kassai Nemzeti Színház művészeiből alakult cabaret társaság f. hó 25-én tartotta meg a városi színházban mulattató műsorral cabaret estélyt a közönség élénk érdeklődése mellett.

A legújabb fővárosi cabaret ujdonságok kerültek ez alkalommal bemutatásra s a közönség teljesen megtöltötte a színházat egyrészt a multból ismerős művészek iránti rokonszenvének bizonyítására, másrészt azért, mert a cabaret társaságot megelőző jöhírek felcsigázták érdeklődését. Közönségünk nem is csalódott várakozásában, bár a cabaretet sokkal elevenebb lefolyásnak gondoltuk s nem hittük, hogy az pár szereplő művész sikerére devalválódik le.

Az érdeklődés élénkségének rovasára estek a cabaretnél teljesen felesleges szünetközök s az, hogy a bemutatott dolgok jelentéktelenül kis része volt eredeti s javarésze a Hel-tai, Gábor, Zerkovitz hallott, vagy legalább is ismert cabaret apróságainak közvetítése volt. Hogy a cabaret aktualitás és eredetiség nélkül is színes volt, az a szereplő művészek érdeme s elsősorban *Pápay* Lajosé, ki Frater Lóránd utánzataival s a Dalfy Dávid couplé élénklésével magának foglalta le a siker javarésztét.

Kellemes perceket szerettek a közönségnek a cabaret társaság mű-

vésznoi *Várad* Margit, *Hevessy* Mariska, egyik gyönyörű énekhangjával, másik a „Családi jelenet Bernátéknál” dialogban, azonkívül *Faragó* Ödön és *Szénássy* György, mint Wieland testvérek talpra esett mókákkal, *Cseőregh* Jenő kedves tenor hangjával. A *Faragó* Ödön előadta *Salome* tánc parodia egyáltalán nem érhet el szinpadon hatást s ha elér valamelyes kieroszakolt sikert, annak okát csakis a jóízű retrograd fejlődésére vezethetem vissza.

Általánosságban azonban közönségünk meglegedve távozott a színházból, elnézően feledeve el a kis hibákat a teljes és osztatlan siker érdekében, mely a cabaret társaságnak nem érdemtelenül jár ki. A cabaret szellemes conferencier-je *Szénássy* György volt.

A közönség mindvégig érdeklődéssel kísérte az előadást s sokat és lelkesen tapsolt a cabaret társaság tagjainak, kik megfogják látogatni megyénk nagyobb városait is s remélhetőleg mindenütt szives fogadtatásban lesz részük.

— **Személyi biz.** Barancsi Józsa Gábor ezredes, ezredparancsnok a helybeli honvédszázalaj megtekintése céljából folyó hó 28-án városunkban időzött.

— **Bubics Zsigmond temetése.** A kassai egyházmegye elhunyt püspökét e hó 27-én temették el nagy pompával Kassán, a székesegyház sírboltjába. — A szertartást *Fischer-Colbrie* Ágost püspök végezte nagy segédlettel, a gloriósumot pedig *Medveczky* Ede káptalani nagyprépost pontifikálta. A végtisztességen ugy a lelkészi kar, mint a világi elem, hatóságok és notabilitások nagy számmal jelentek meg.

— **Uj ügyvéd.** Dr. *Legeza* János sátoraljaujhelyi lakos ügyvédjelölt, a budapesti ügyvédvizsgáló bizottság előtt május 27-én sikerrel tette le az ügyvédi vizsgát. Irodáját városunkban fogja megnyitni.

— **Bucusi Bodrogolásziban.** A gróf Lónyay Elemér kegyurasága alá tartozó s 3 év előtt önálló lelkészséget nyert bodrogolászii rkath. egyház május 26-án tartotta meg szokásos évi bucsu ünnepét, melynek a legszebb tavaszi idő kedvezett. A nagy számban egybegyűlt ajátoskodó hívek előtt *Petsár* Béla sárospataki káplán mondott szép predikációt, *Gruska* Lajos pápai kamarás pedig az ünnepi nagymisét végezte, mely alatt *Petsár* Béla káplán orgonált. Délben *Tarsovits* Lajos olaszii lelkész rendszeres háznál ebéd volt, melyen a funkcionált *Gruska* Lajos és *Petsár* Bélán kívül jelen voltak: báró *Marschall* János, *Gecsey* Lajos liszkai plebános, *Bellovics* Miklós gk. lelkész, *Ujfalusy* János uradalmi tisztt, *Bucsan* Lajos állomásfőnök, *Szabó* Gyula körjegyző stb. *Tarsovits* szép felköszöntőt mondott az egyház kegyuraira, *Stefánia* főhercegnő s *Lónyay* Elemér grófra.

— **A pálinka ellen.** A gálszécsi gör. kath. esperesi kerület lelkészi kara folyó hó 21-én Szécsudvaron tartotta meg rendes évi közgyűlését *Ihnatko* Emil esperes elnöklésével. Az egyházi vonatkozású tárgyakon kívül legérdekesebb pontja volt a közgyűlésnek amaz indítvány, mely egyben határozattá is emeltetvén, a kerület igen szépen megindokolt iratba foglal elterjesztést tett Zemplén vármegye törvényhatóságához, kérve abban a korcsmai engedélyek kiadásának lehető szigorítását, az italmérő üzletek számának apasztását s a korcsmáknak vasár- és ünnepnapokon, — más törvényhatóságok példájára, — egész napon át zárva tartását. Az indítvány valószí-

nüleg má rendes k kerül.

— P kir. pénzü kol Géza igazgató kir. pénzü rangban tossá, — altisztet p ügyigazg

de kell, kerül leg ros képv ugyanis tént meg gyalogut kut“hoz vezetett. emberem egy szek méter sz tén. Ez könyvile de factó tulajdon birtokuk egy pár, féle szö tekintve tulajdoná zet óta s ha a gyal kénytelen szerinti tani. Ha szőlőtula példáját, jöhiszem a Szentg ref. egyh hoz egy gyalogut. eltűnt, ez sok vetté kéri a p állítására mely a tudomás vében K mán, dr Antal ny polgárm azonnal kedések mester szinü, h testület terjeszke nem eng ujhely v mint oly nikákba dicséreté dossák.

jesi to ifju s ó lével fo 26-án a rospatal ság köz gyöztes vendék intézet mel, a tokból lett kité

— rusako és Kas Nyiregy rosi ren és igen boxolás rendörle gásokra nosztra hetik n szer sze bivalye ket is lehet s lenne r vezetés ban itt

— jesi to ifju s ó lével fo 26-án a rospatal ság köz gyöztes vendék intézet mel, a tokból lett kité

— rusako és Kas Nyiregy rosi ren és igen boxolás rendörle gásokra nosztra hetik n szer sze bivalye ket is lehet s lenne r vezetés ban itt

VIZVEZETÉKI ÉS CSATORNÁZÁSI MUNKÁLATOKAT

a legmodernebb és legpontosabb kivitelben elvállal

KLEIN IZIDOR

okl. építész Sátoraljaujhely.

Tervek- és költségvetésekkel kívánatra készséggel szolgál.

Há

nüleg már a június havi vármegyei rendes közgyűlésben tárgyalás alá kerül.

— **Pénzügyi kinevezések.** A m. kir. pénzügyminiszter kinevezte Szokol Géza sátoraljaujhelyi pénzügyigazgatósági irodatisztet a dévai m. kir. pénzügyigazgatósághoz fogalmazói rangban kataszteri nyilvántartó biztossá, — Singer Jakab igazolványos altisztet pedig a sátoraljaujhelyi pénzügyigazgatósághoz irodatiszté.

— **Gyalogut, amely volt és nincs, de kell, hogy legyen.** Érdekes ügy kerül legközelebb Sátoraljaujhely város képviselőtestülete elé. A várossal ugyanis az a tragikomikus eset történt meg, hogy megfosztották egy gyalogutjától, mely a kellemes „Májuskut”-hoz s a kis-szárhegyi szőlőkhoz vezetett. A „Májuskut”-hoz ugyanis emberemlékezet óta két út szolgált: egy szekérut s egy, helyenkint több méter széles gyalogut a szőlők mentén. Ez az út azonban csak telekkönyvileg képezi a városi tulajdonát, de factó már nem létezik. A szőlőtulajdonosok ugyanis az utat szőlőbirtokukhoz csatolva betelepítették s egy pár, mint például a régi Pakhár-féle szőlő tulajdonosa: elkerítette. Eltekintve attól, hogy az út a város tulajdonát képezi, az emberemlékezet óta szolgalmi út volt s a város, ha a gyalogutat elveszteni nem akarja, kénytelen azt régi épségében, térkép szerinti eredeti mivoltában helyreállítani. Ha ugyanis az alsószárhegyi szőlőtulajdonosok is követik a többiek példáját, akiknek foglalása ha talán jóhiszemű is volt, de nem volt jogos: a Szentgyörgyi, Waldman-féle, az ev. ref. egyház tulajdonát képező szőlőkhoz egyáltalában nem fog vezetni gyalogut. Hogy a gyalogut lassankint eltűnt, ezt az érdekelt szőlőbirtokosok vették észre, akik beadványban kérik a polgármestert az út helyreállítására. — Az érdekes beadványt, mely a páratlan eseményt a tanács tudomására hozta az érdekeltnek nevében Kovács Károly, Bánóczy Kálmán, dr. Sebeők Antal és Rimay Antal nyújtották be Székely Elek polgármesterhez, ki természetesen azonnal elrendelte a szükséges intézkedések megtételét. Amint a polgármester erélyességét ismerjük, valószínű, hogy sem ő, sem a képviselőtestület nem fogja engedni a jogtalan terjeszkedést s visszahódítva az utat, nem engedik megtörténni Sátoraljaujhely várossal azt a csufaságot, hogy mint olyan város szerepeljen a krónikákban, amelynek — az éber őrizet dicséretére — még az utjait is ellop-dossák.

— **Zempléni ifjak sikere az eperjesi tornaversenyen.** Mintegy 1500 ifju s óriási nézőközönség részvételével folyt le Eperjesen május 25. és 26-án a kerületi tornaverseny. A sárospataki állami tanítóképződei ifjuság közül a döntő versenyben egyik győztes Lovász Bertalan II. éves növendék lett, ki ezüst érmet nyert. Az intézet „nyolcas csapata” bronzéremmel, a szabadon választott gyakorlatokból pedig az ifjuság diszoklevéllel lett kitüntetve.

— **Rendőrségünk figyelmebe.** Korusakov Ákos athléta eddig Egerben és Kassán tartott, jelenben pedig Nyiregyháza tart előadásokat a városi rendőrlégénység előtt egy újabb és igen hasznos tudományból: a japán boxolási módszerből. Ennek célja: a rendőrlégénységet kiválóan ügyes fogásokra betanítani, melyeknek a gonosztevők ártalmatlanná tételénél vehetik nagy hasznát s a japán módszer szerinti fufangos fogásokkal a bivalyerővel bíró, ügyes gazembereket is gyermekjátékszerűleg tönkre lehet silányítani puszta kézzel. — Jó lenne nálunk is ez a tanfolyam bevezetése, mert megfékezendő anyagban itt sincs hiány.

— **Művészestély Sátoraljaujhelyben.** Várkonyi Flóris opera-énekes, Szathmáry Árpád az aradi Nemzeti Színház tagja, Schuster József hangverseny-hegedűs május hó 30-án, esütörtökön, Urnapján a vármegye-háza dísztermében művészestélyt tartanak Várkonyi Sándor zongora-tanár és Haas Imre szives közreműködésével. Műsor: 1. Wagner: Henrik király belépője éneki: Várkonyi Flóris. 2. A bölcös: Magánjelenés. Fordította és előadja Szathmáry Árpád. 3. Wieniawski, Faust-fantázia; hegedűli: Schuster József. 4. Egy turista kalandja. Magánjelenés. Összeállította és előadja: Szathmáry Árpád. 5. Mendelssohn: Op. 69. Hangverseny. Hegedűli: Schuster József. 6. Schubert: Dalok. 1) A vándor. 2) A vendéglő; éneki: Várkonyi Flóris. 7. Suppé: Üdvözet Magyarhonnak; hegedűlik: Schuster J. és Haas J. 8. Megfigyelések az életből. Magánjelenet; előadja: Szathmáry Á. A zongora kíséretet Várkonyi Sándor játssa. Kezdeté pont 8 óraker. A jövedelem egy része a helyben felállítandó Kossuth-szobor javára fordítatik. Helyárak: Oldalszék és első 5 sor 3 kor., a többi sorok 2 kor., állóhely és karzat 1 korona.

— **Községi és körjegyzők közgyűlése.** A zempléni vármegyei községi és körjegyzők egylete Homonnán folyó vi június hó 4-ik napján d. e. 11 óraker tartja meg tavaszi rendes közgyűlést, melynek tárgyszorozatán több, az egyesületi tagokat közérőlről érdeköl ügy kerül tárgyalásra. A közgyűlést közebb kövveti melyre június 2-áig jelentkezhetnek a résztvenni szándékozók Gócs József homonnai jegyzőnl.

— **Kitett csecsemő.** A nagy városok mintájára, városunkon is átfutott a modern civilizáció bünső áramlata s a modern bűnök egyik legembertelenebbjét követte el, egyelőre még ismeretlen anya azáltal, hogy folyó hó 25-én éjjel egy kis 2-3 hetes fiú csecsemőt tett ki a gyártelepi állomás és a Rongyva hid között elterülő gyeprre. — Egy fiatal pár, mely arra felé vette útját sétálás közben nyoszörgésre, majd gyermek sírásra lett figyelmes. Mikor a hang felé mentek megtalálták a kitett csecsemőt, a ki egy kék pólýába és párnácskába volt téve, rajta himzett ing és rekliske. Azonnal a rendőrségre vitték, a honnan a kórházba szállították a csecsemőt. Mivel azonban a kórház ilyen anya nélküli gyermekek befogadására berendezve nincsen, a rendőrség még éjszakának idején Rozsnyai Istvánné napszamos asszonyt költötte fel, akinek egy 3 hónapos leány gyermeke van, s jó emberi érzésére hivatkozva kérték, hogy gondozza, miről az asszony azonnal vállalkozott is. — A rendőrség azután a legszélesebb körű nyomozást indította meg az anya kilétének kipuhatolása iránt. F. hó 27-én délutánra a városunkban lakó összes szülésznöket behivatta, hogy a csecsemőt nézzék meg, hátha felismerik. Az idézésre huszonnégy szülésznö jött el, s nézte meg a gyermeket. Azonban egyik sem ismertte fel. Székely Elek polgármester azonnal intézkedett, hogy az elhagyottá nyilvánítt gyermek ápolása céljából a munkási gyermekmenhelybe szállíttassék. Valószínű, hogy Kassa felől érkező esti vonattal hozta Ujhelybe a gyermeket emberi érzéséből kivetkőzött, lelketlen anyja.

— **Iskolai építkezés.** A kultuszminiszter rendelkezéséből folyólag a homonnai állami polgári- és felsőkereskedelmi iskola modern, új palotát kap a közel jövőben. A sátoraljaujhelyi kir. állampépítészeti hivatal még e nyáron elkészíti a Kuharszki-féle telken emelendő impozáns épület tervét s így vármegyénk e jeles és e

téren egyedüli tanintézete az 1908/9. tanévtől kezdődőleg már hozzá méltó helyiségben nyer majd elhelyezést.

— **Ügyvédi eljárás emberáldozattal.** Dócs István kiseigándi lakos feleségétől elváltan él. Az asszony kelengyének elszállítása céljából, bírói végzés alapján megjelent ennek ügyvéde, dr. Bródi Vilmos király-helmeci ügyvéd e hó 24-én a Dócs házánál. Gazduram oly szívesen látta a fiskálist, hogy amint udvarába lépett, nyomba föbe kölintotta egy husánggal. Az ügyvéd elkábult az ütéstől s lerokadt, mit látva a jelenlevő csendőrök egyike, Dócsot keresztül lötte. A golyó a szerencsétlen ember gyomrán áthatolva, karján keresztül jött ki. — Az ügyvéd állapota nem veszélyes, Dócs azonban haldoklik. A vizsgálat folyamatban van.

— **Aki késsel követeli pénzét.** Hiába, a mi népünköl nem lehet kiverni a régi betyárvilág rekvizitumát a kés használatát. Bujában, bánatában, örömeiben, boszuságában előveszi, s gyakran használja is. — **Bacska Istvánt** egy alig 20 esztendő paraszt suhancot vett Stark Mihály itteni butorszállító szolgálatába. Mivel azonban a fiu rossz volt s ügyetlen, elküldötte szolgálatából. Eközben köztük elszámolási viszony keletkezett s mivel Starknak a fiu kárt tett, a teljes bérét nem akarta kiadni. Bacska István várt egy napig s azután megint elment a pénzért. Hogy a pénzt most már kiereszokolhassa egy élesre fent bieskával ment be Stark lakására. A megremült család a mikor rémületéből felucódott kérlelni kezdte, amire aztán a fickó előbbi nemes szándékatöl elállott. Ez alatt az idő alatt rendőrért futottak, aki a rendőrségi zárka sötét mélyébe helyezte, ahol ittas állapotú renitens társaival elmélkedhetik a szabadulása felett.

— **Ki a legény a faluban?** Két napon keresztül folyton ivott **Neckai János** gereselyi földmives, a harmadik napon haza ment fiatal feleségéhez s a turbékolás helyett ok nélkül véresre verte. Amikor az asszonyka kiáltozására a szomszédok berohantak, Neckai baltát ragadott s azzal üzte ki a szomszédokat. — Azután kiált az utcára s minden járőrelöt leütéssel fenyegetett. Szerencsére **Lendvai Abel** és **Istók István** csendőrököl álló járőr érkezett a faluba. A csendőrök láttára egy kissé meghökentek Neckai, amikor azonban felszóllították, hogy a törvény nevében kövesse őket, futásnak eredt s a közeli patakba ugrott be, körülbelöl egy órán keresztül volt a nyakig érő vízben, amely azután kijőzanította. A csendőrök várták, míg megunja a vizet s kimászik, ki is jött, s amikor ismét szökni akart, megfogták és megvasalva szállították az itteni kir. ügyészség fogházába.

— **Ellopta a hámot.** Régi ismert tolvaj **Margit István** Gábor, már mindenféle lopást megkísérelt s hajtott végre, betört, rabolt, végig járta az összes börtönöket, szenvedte azok büzös levegőjét s most egy roppant naiv lopás jutott eszébe. Fényes nappal a **Józsefvics** féle állásba ment be s **Tudja János** Erzsébetanyai lakos két lováról a hámot leszedte s azután mint aki jól végezte dolgát elindult, hogy azokat értékesíthesse. Azonban egy rendőr észrevette a város területéről is kitiltott tolvajt, elfogta s a rendőrségre hozta. Ez alatt az idő alatt megérkezett **Tudja** is s a hámost felismerte. A megjavulni nem akaró tolvajt átadják a bíróságnak.

— **Nyilvános köszönet és nyugtázás.** Az erdőhorvátii ev. ref. énekar folyó hó 21-én szépen sikerült majális rendezett, amely alkalommal

felülfizettek: Sallay Sándor ref. lelkész, Hubay Zsuzsika postamesternő 2—2 korona, Radványi Gizella (óhuttai) tanítónő, Géresey György róm. kath. tanító, Gaal Endre ref. tanító, Farkas Ferencz, Farkas Tamás, Tomori Lajos (Bodrogolaszi), Komáromi Károly, id. Zólyomi Pál, Molnár József, Sajgó István, ifj. Zámbo József, Sajgó Károly, Rác György, Gönczi Kálmán, Jéddi András, Sajgó Dániel, ifj. Jósuvay István, Jósuvay András 1—1 koronát. A nemes szívű adakozóknak ez uton mond köszönetet az egyházi énekar vezetősége.

Majálisok naptára.

Június hó 1. Izr. betegsegélyző egyeslet júniálisa a „Nyul” kerthelyiségében.

Június hó 2. Városi majális a „Torzsáson.”

Nyomdászok tánevigalma Sárospatakon a „Kossuth” kertben.

Június hó 16. A „Sátoraljaujhelyi katolikus olvasókör” táncmulatásága a „Nyul”-ban.

FERENCZ JOZSEF keserűvíz

a legerősebb keserűvíz a világon.

— **Dunky Fiverek** cs. és kir. udv. fényképészek műterméböl főtér 9. művészi kivitelű szép képek kerülnek ki **jutányos árban.** Máv. személyzeti menetjegybe szükséges képek igen olcsók.

— **Magyar Otthon.** Elsőrangú penzió. Családok, házaspárok és magános urak részére. Elegáns berendezett különbejáratu szobák. Réz-ágyak, fürdők, lift. Olcsó árak. Főherceg Sándor-utca 30. sz.

Telefon-számunk: 42.

KÖZGAZDASÁG.

* **Bizony, bizony az a hőség!** Ha az emberek az elmúlt nyáron tölem kérdezték, hogy különösen a mezei munkáknál, az őket kínzó szomjuság ellen mitévők legyenek, akkor én azt ajánlottam nekik, — amit ezennel minden olvasómnak ajánlani fogok; — **ők azt kipróbálták és ezen jó tanácsomat megköszönték és én úgy hiszem, hogy ezen soraim sok olvasója, ha csak szellemben is, ugyanazt fogja tenni, ha erről egy próba által személyesen meggyőződnek.** Vegyen, — úgy mondtam az emberekhez, 1 liter vizet, hagyja ezt egy teli kanál, körülbelül 15—20 gramm, **Franck-kávé-pótlékkal,** ami felesége konyhájában bizonyára meglesz, 5 percig jól felforralni, azután a főzetet állítsa félre és hagyja kihűlni, (izlés szerint egy kevés cukrot is tehet hozzá) azután palackban, vagy kulacsban vigye magával a mezőre. — **Legjobban tenné, ha a palackot azután egy árnyékos helyen a földbe ásná,** — mivel az ital akkor hűs, friss marad. Ha azután szomjas, akkor igyék ezen **Franck-főzetből** egy jó nagy kortyot és csodálkozni fog, hogy szomjusága milyen hosszu időre csillapitva marad. A „**Franck**” tehát nemcsak a legjobb kávé-pótlék, mert hiszen ilyennek általánosan el van ismerve, hanem a legjobb szomjesillapító is.

A SZERKESZTŐSÉG ÜZENETE.

B-i. A vers mai számunkról lekésött. Sz. M. Vécsé. Legnagyobb sajnálatunkra, tuhalmozott aktuális közlendőink miatt csak kivonatossan ismertethetjük.

Felölös szerkesztő és laptulajdonos:

Ehler Gyula.

Házi vízvezeték — berendezéseket készít **KATONA BÉLA** vízvezeték építési irodája
Sátoraljaujhely, Kossuth-utca
 Telefon 74. Kulics-féle ház. Telefon 74.

Zemplénumegye alispánjától.

8024/1907. szám.

Pályázati hirdetmény.

Sátoraljauhely r. t. városnál lemondás folytán megüresedett és évi 2800 korona fizetés 600 korona lakbérrel javadalmazott

árvaszéki ülnöki

valamint az ezen állás betöltése folytán esetleg megüresedő többi állásokra ezennel pályázatot hirdetek és felhívom a pályázni szándékozókat, hogy az 1877. évi XX. t. cz. 180. §-a alapján az 1883. évi I. t. cz. 5. §-ának VIII. pontja, illetve Sátoraljauhely r. t. város szervezési szabályrendelete XVII. fejezet 5. §-ban előirt képesíttségüket igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényeiket hozzám f. évi június hó 10-ig adják be.

Sátoraljauhely, 1907. év május hó 15.

Dókus Gyula,
alispán.

Egy száraz, 400 hordóra alkalmas, boros pinczét Sátoraljauhelyben bérbe adok. Értekezhetni lakásomon Grosse-féle ház.
Kempinski Ottó.

Tanuló
könyvnyomdánkban
azonnal fölvetetik.

Saját sajtólásu kókuszolajból nyert szavatoltan tiszta, legkitünőbb minőségű

„BÓNIOI”

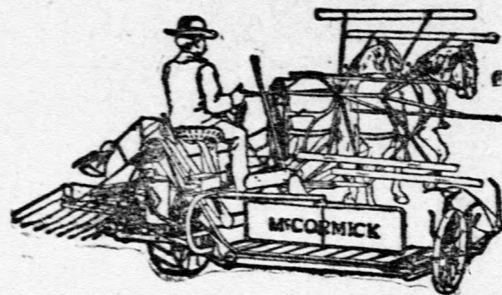

Bejegyzett védjegy.

kókuszszirt árusít az Első Magyar Kókuszdió-Olajgyár
„Bóni” gyártelep és mezőgazdasági r.-t.
Nyirbátor.

Vezérképviselő: Gansl L. és Fia, Nyiregyháza.

Mc Cormick
amerikai aratógép-gyár

igazgatósága és főraktára:

Budapest, V., Alkotmány-utca 12.

Knecht E. John igazgató.

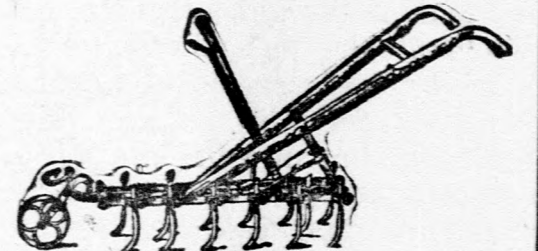
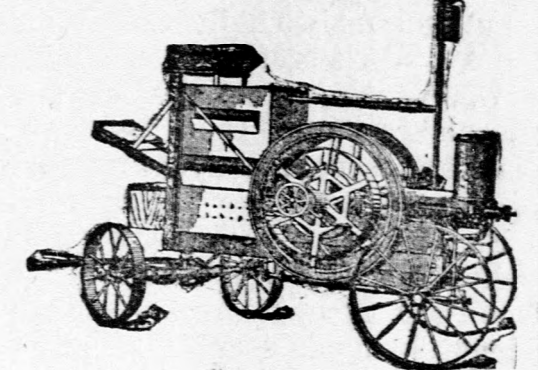
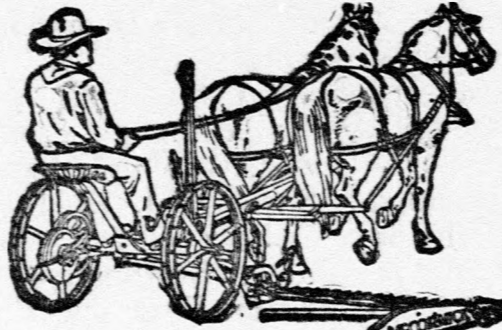
Mc Cormick kéveköti-arató-

gépei és marokrakó-arató-

gépei a magyar viszonyoknak

megfelelően külön lesznek gyártva.

Ez nem üres frázis, hanem tény!

Összes gyártmányainkról szótó képes katalógusunkat kívánatra bérmentve küldjük.

ERDŐBÉNYE

Gyógyfürdő Zemplén vármegyében, Tokaj-Hegyalján.

Szél és pormentes erdős völgykalanban. 237 méterre

a tengerszín felett

Fürdőidény: május 22-étől szeptember 15-éig.

Vize kitünő hatású gazdag vas- és timsórtartalmánál fogva a női betegségekben, sápkórban, idegbántalmakban, reumatikus és köszvényes bántalmakban szenvedőknek. — Meleg kádfürdőkön kívül használhatók: iszap, vasláp, sósfürdők; massage, izzasztó és hidegvíz-gyógyimód. Ivó-gyógyimódhoz mindenféle ásványvíz van készletben. — Kiváló klimatikus gyógyhely a légzőszervi és különösen malárikus bajokban szenvedők részére.

Posta- és táviróállomás **Erdőbénye**. Táviratok telefonon adatként át a fürdőtelepre és telepről. Postai küldemények naponként egyszer szállítatnak ki a telepre és telepről.

Állandóan a telepen lakó fürdőorvos: **Dr. Asztalos Kálmán** Erdőbényéről.

Vendéglős: **Kercsik József** Sátoraljauhelyből, akinél kitünő és jutányos étkezés és kifogástalan kiszolgálás leheto.

Külön izraelita vendéglő.

Vasuti állomás: személyvonathoz „Erdőbénye-Fürdő” megállóhely új váróteremmel; gyorsvonathoz: „Liszka-Tolesva” állomás, ahonnan és ahová hatóságilag megállapított szállítási díj mellett bérkoesi közlekedés van berendezve.

A fürdő házilag van kezelve. Fürdőleirást kívánatra küld

a fürdőigazgatóság.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH

BUDAPEST, Váci-körút 63. szám

által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgép-készletek 2 $\frac{1}{2}$ egész 12 lóerőig, szalmakaszalók, járgány-cséplőgépek, lóheró-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyújtók, boronák, „COLUMBIA-DRILL” legjobb sorvetőgépek, „Planet Jr.” kapálók, szecskavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, darálóok, őrő-malmok, egyetemes acél-ekék, 2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

